

Forslag

til

Lov om ændring af lov om uddannelsesstøtte.

Fremsat den 15. december 1972 af *undervisningsministeren*.

§ 1.

I lov nr. 262 af 4. juni 1970 om uddannelsesstøtte foretages følgende ændringer:

1. I *kapitel 3* affattes overskriften således:

„*Kapitel 3. Oplysningspligt, sanktioner og umyndiges låneoptagelser.*“

2. Efter § 10 indsættes i kapitel 3:

„§ 10 a. Kan en uddannelsessøgende ikke

opnå forældrenes tilladelse til, at skattevæsenet meddeler oplysninger om disses indtægts- og formueforhold til brug for ansøgning om uddannelsesstøtte, kan Statens Uddannelsesstøtte kræve sådanne oplysninger hos skattevæsenet.“

§ 2.

Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ifølge § 1 i lov nr. 262 af 4. juni 1970 om uddannelsesstøtte yder staten efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, støtte til mindrebemidlede elever og studerende, der efter undervisningspligtens ophør gennemgår en offentlig anerkendt uddannelse. Ved vurderingen af støttebehovet tages efter de herom fastsatte regler hensyn til den enkelte uddannelsessøgendes økonomiske forhold, hvori normalt også indgår forældrenes økonomiske forhold.

Uddannelsessøgende, der er fyldt 28 år, tildeles uddannelsesstøtte alene afhængig af deres egne økonomiske forhold. Til uddannelsessøgende, der ikke er fyldt 28 år, tildeles støtten afhængig af ansøgerens og forældrenes økonomiske forhold. Uddannelsessøgende, der er fyldt 23 år, kan dog tildeles en vis støtte alene afhængig af deres egne økonomiske forhold.

Udover den egentlige uddannelsesstøtte yder staten garanti for uddannelsessøgendes lån i banker og sparekasser. Garantien kan højst udgøre 8.000 kr. årligt. Oppebæres den almindelige uddannelses-

støtte, kan garantien dog højst udgøre forskellen mellem denne støtte og 11.000 kr. årligt. Garantien kan opnås uafhængig af den uddannelsessøgendes og forældrenes økonomiske forhold.

For alle uddannelsessøgende, der søger den forældreindtægtsbestemte støtte, skal der til brug for behandlingen af ansøgningen om støtte foreligge oplysninger om forældrenes økonomiske forhold, og oplysningerne skal meddeles og attesteres af skattemyndighederne. Normalt giver forældrene ved deres underskrift på ansøgningsskemaet tilladelse til, at de kommunale skattemyndigheder på dette skema meddeler oplysning om deres skattepligtige indtægt og deres formue. En sådan tilladelse fra forældrene er nødvendig, idet skattemyndighederne efter statskattelovens § 44 og kildeskattelovens § 87 er forpligtet til at iagttage ubetinget tavshed over for uvedkommende med hensyn til de oplysninger om skatteydernes indtægts- og formueforhold m.v., som de under varetagelsen af deres hverv kommer til kendskab om. Foreligger der ikke attestation fra

skattemyndighederne om forældrenes indtægts- og formueforhold, kan ansøgningen om støtte imidlertid ikke behandles i Statens Uddannelsesstøtte.

Nærværende lovforslag har til hensigt at skabe grundlag for, at den forældreindtægtsbestemte uddannelsesstøtte også kan tildeles de uddannelsessøgende, der opfylder de økonomiske betingelser for at opnå denne støtte, men hvis ansøgninger om støtte ikke kan behandles i Statens Uddannelsesstøtte, fordi de er ude af stand til at dokumentere, at deres forældres økonomiske forhold berettiger til ydelse af støtte. Disse uddannelsessøgende skal herfter kunne rette henvendelse til Statens Uddannelsesstøtte, der skal indhente de nødvendige oplysninger hos skattemyndighederne.

Der er opstået et særligt behov for at kunne fremskaffe denne dokumentation direkte hos skattemyndighederne, efter at man har afskaffet den ordning, hvorefter der ved tildeling af uddannelsesstøtte kunne bortses fra forældrenes økonomiske forhold, når det dokumenteredes, at al forbindelse med hjemmet var afbrudt på grund af uoverensstemmelse (de såkaldte bruderklæringer, der blev ophævet ved ikrafttrædelsen den 1. august 1971 af bekendtgørelse nr. 349 af 12. juli 1971 om uddannelsesstøtte). Denne særlige ordning har konstant været udsat for en kraftig kritik, bl.a. fordi den kunne opfordre til misbrug. Misbrug er da også forekommet, og da man har fundet det nødvendigt at håndhæve reglerne strengt, har de groveste forsøg på misbrug resulteret i anmeldelse til politiet. Desuden kunne ordningen virke uretfærdig over for de uddannelsessøgende, der uden at have brudt med forældrene rent faktisk ikke modtager støtte fra disse. Ordningen gav også anledning til en del administrativt besvær, idet man under hensyn til erfaringerne stadig har måttet skærpe reglerne for afgivelse af bruderklæringer. Man fandt det således nødvendigt

at indkalde såvel ansøger som den tredje mand, der på tro og love underskrev bruderklæringen, til møde i stipendienævnet ved pågældende uddannelsesinstitution med henblik på en nærmere redegørelse for ansøgerens forhold.

Det er hensigten at lade de af Statens Uddannelsesstøtte indhentede oplysninger danne grundlag for tildeling af støtte med virkning fra begyndelsen af indeværende støtteår (1. august 1972 til 31. juli 1973).

For så vidt angår de økonomiske konsekvenser af lovforslaget bemærkes, at i støtteåret 1970-71 fik ca. 1200 ansøgere, d.v.s. $\frac{1}{2}$ —1 pct. af samtlige uddannelsessøgende, støtte på grundlag af erklæring om afbrydelse af forbindelsen med hjemmet. Udgifterne hertil er opgjort til ca. 7 mill. kr., halvdelen som stipendier og halvdelen som lån. Denne ordning omfattede dog også uddannelsessøgende, hvis forældres indtægtsforhold var således, at de ikke ville have kunnet opnå støtte, hvis der skulle have været taget hensyn til forældreøkonomien. Det skønnes, at omkring halvdelen af de uddannelsessøgende, der oppebar støtte på grundlag af en bruderklæring, ville have været berettigede til den forældreindtægtsbestemte støtte, såfremt de økonomiske oplysninger havde foreligget. Antallet af støtteberettigede ved nærværende lovforslag kan vanskeligt opgives, men under hensyn til stigningen i elevtallene og i maksimumsbeløbene for uddannelsesstøtte siden støtteåret 1970-71 skønnes udgifterne ved lovforslaget at ville udgøre 4-5 mill. kr., ca. halvdelen som stipendier og ca. halvdelen som lån. Udgifterne kan afholdes inden for de på finansloven for 1972-73 optagne bevillinger til uddannelsesstøtte. Det må påregnes, at forslaget vil medføre en mindre stigning i Statens Uddannelsesstøttes administrative omkostninger. Merudgiften skønnes at ville udgøre ca. 50.000 kr. i finansåret 1972-73.